

בכל מקום בואם, כדי שיוכלו לשוב אל אדמת הקודש מתוך נחת, וה' יזכינו ונזכה לחנות בבנין ציון וירושלים ויחזיר שכינתו לציון ברחמים וכט"ם.

דברי המדבר בצדקה ובאעה"ח יום שנכפל בו כי טוב סת"ר לפ"ק מונקאטש יע"א,

צבי הירש שפירא

עב

ב"ה, אור ליום ו' עש"ק תבא מונקאטש יע"א

כבוד ידידי הרב הגאון החר"ף ובקי המפורסם סוע"ה וכו' יו"ש נודע בשערים, שמו מפארים, מוה"ר נתנאל נ"י אבד"ק איוואראש יע"א.

לתשו' יקרתו עם הפאו"ו, והנה שאלת חכם חצי תשובה בטעם לשבח, ואני נשאלתי זה כמה פעמים על משפחה כזו וה' כצחוק בעיני כי עפ"י התורה אסור לתת אומן לדברי לה"ר כאלו ומי יודע מחמת איזה שנאה"י בשנים קדמוניות משונאי דבע"ב שדרו אז בכפר חיטשע (הסמוך לסטראפקוב) שהם אינם מיוחסים, וכינו מאז והלאה שם משפחתם בדרך גנאי, ולענ"ד אין בזה ממש ונשאלתי זה כביר מא' על כזה, והשבתי לו כי אם יש לו מחלל שבת או דקטר בתוך משפחתו בודאי הוא פגם יותר לכ"ע, ולמה יחוש רק על דברי הבל אלו ע"כ לתשו' הדר"ג יוכל לעשות ואם מה' יצא הדבר יוגמר בכי טוב בעה"ת, וכוח"ט שנה טובה ומבורכת שנת לימוד ועבודת ה' מתוך נחת והרחבה שנת גאולה וישועה ב"ב בכלל כ"י דברי ידו"ש תורתו באהבה ומכבדו כערכו הרב.

צבי הירש שפירא

(א) ג' מכתבים אלו נדפסו בקו' הנ"ל בהג"ה סמוכה וכ' שם המו"ל וז"ל: וכן השיב רבינו בעל דר"ת לשואל אחד ממשפחתו וקרוכו בענין הנ"ל בזה"ל לפני רבות בשנים נתקבל כ"ק אאמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה לאבד"ק סטראפקוב [עיין בס' בית שלמה אות ע"ה] ושלחוני אבא מארי זצ"ל העירה סטראפקוב לראות בטוב המקום ההיא ואנשי' הדירים עלי', ושהיתי במקום ההיא בבת אחת שתי שבועות, להכיר היטב את כל יושבי' והגליל ההיא, מעצמו מוכן שבאו לפני כל יושביה במשך הזמן ההיא וגם אנכי שאלתי ודרשתי וחקרתי אחר כל איש ואיש למען דעת להשיב שולחי דבר וכשבאו לפני גם אנשים ממשפחה הלזו (כי שם הי' מקור המשפחה) לחשו לי באזני היושבים לפני זה האיש הוא ממשפחת ח"י. וגם ספרו לי כל המעשה מקריאת זה השם למשפחה זו, ודרשתי וחקרתי היטב אחר כל הענין ואחרי כל הסבה ההיא הנני אומר לכם בקיצור שנודעתי שם בסטראפקוב, שאין שום ממשות בזה, וכל הענין והשם רע שעשו להמשפחה הלזו היא בנוי על יסוד שקר ואכני תוהו ובוהו, ואין בס' שום שמץ פסול ח"ו, והמה משפחה כשרה ככל משפחות כשרות שבישראל והאומר שום דבר רע על המשפחה זו עתיד ליתן את הדין, לכן תקרבו ותגמרו בשעה טובה ומוצלחת אשר התחלתם לעשות תגמרו בכי טוב בשמחה ובטוב לב. עכ"ל.

אגרות שפירין

קמז

[ואלו (ב' מכתבים) דברי בנו בעל מנחת אלעזר]

עג

ב"ה,

תהי השורה הזאת לעד בבני ישראל, הוי אריאל לבי עלי דאבה אשר שפכו דמן של ישראל דם נקי של ת"ח ויר"א משפחות חשובות מישראל ובתוכם גדולי תורה ויר"א חסידים ואנשי מעשה אשר נפוצו בכמה מדינות בכל מקומות מושבותיהם נקראים בשם הכינוי ח. וידעתי מעובדות רבות פעמים אין מספר אשר שאלו מכ"ק אאמו"ר הגה"ק בעל דרכי תשובה וצללה"ה זי"ע וצווח על המערערים ומדקדקים בזה כי הקול הזה אין לו שורש באמת ובפרט עפ"י הלכה ורק נתהווה מעשה בע"ד בקטגורי' בת"ח ולהוציא לעז על בני הקדושים הכשרים ומיוחסים ויראי ה', וכן שמעתי כזה מכ"ק א"א זקני מו"ר הגה"ק מוה"ר שלמה וצללה"ה זי"ע אבדפה"ק וביותר שמעתי בבירור- מכ"ק אדמו"ר הגה"ק משינאווא וצללה"ה זי"ע בעת שהי' אבד"ק סטראפקוב גזר בתורת מרא דאתרא אשר משם נמשך הרינון מלבד שהי' אדמו"ר מרא דאתרא ההיא כי אסור להוציא לעז על המשפחה הלז, ובכל תוקף ועוז הכריז על זה ע"כ הנני בכתב יושר דברי אמת מצאתי מחוייב להודיע זאת, וכזאת לא תהיה בישראל להוציא לעז ח"ו, וה' יעזרנו ב"ב בבאג"צ מורה ודאין, יראו עינינו וישמח לבנו באמת בקרוב.

חיים אלעזר שפירא

עד

ב"ה,

לידידי הבחור כהלכה החתן המופלג וי"ש וכו'. הן ע"ד הנכבדות שלך הנה לא אדע מה זה טעם וריח משונאים דאפיקי לקלא שנאת חנם היינו דאחריכי ביתנו בעוה"ר ועדיין מרקד בינינו כי באמת בגוף ענין המשפחה שאמרו עלי' המצפצפים והמהגים ומקורו מלישנא בישא כאשר שמעתי מאאמו"ר הגה"ק וצללה"ה בעל דרכי תשובה זי"ע אשר צווח ושחק על המערערים בזה וטעמו ונימוקו אין די באר בזה. וכן שמעתי כי אדמו"ר הגה"ק משינאווא וצללה"ה זי"ע בהיותו אבד"ק סטראפקוב ששם שורש המשפחה הלז צווח ככרוכיא על המערערים והכריז בתורת מרא דאתרא עפ"י התורה שאסור להוציא לעז על בני המשפחה הלז וכבר נודע כי הרבה גדולי תורה ויר"א מגדולי המדינה חסידים ואנשי מעשי שהם ממשפחה זו והוא מעשה בע"ד ר"ל להוציא לעז ח"ו על משפחת ת"ח ויר"א כאלו כנו' ה' ישמרנו ויצילנו מעונשא דלהון, ע"כ אסור

להרהר ולערער ח"ו לא תהא כזאת בישראל. וה' יעזרנו בביאת אלי' הנביא ובן דוד הגואל במהרה דידן בבנין אריאל ושוכט"ם ידידושה"א.

חיים אלעזר שפירא

1234567

א) נוכשנת תרפ"ה נדפס בלעמבערג קול קורא על ענין הנ"ל, וכו הרכה מכתבים מגדולי עולם שכ' שאין חשש בקול הנ"ל, והנני להעתיק החת"י הגה"ק זצ"ל אשר מכתביהם נדפסו בקול קורא הנ"ל, וגם חו"ד הגאונים הנזכרים במכתבם].

הק' יחזקאל שרגא הלברשטאם החופ"ק שינאווא יצ"ו
הק' דוד הלברשטאם (אבד"ק קשאנוב)

משה יוסף יוסף טייטלבוים בהרב הגה"ק מסיגעט זצ"ל (סטראפקאב, ומעיד כי הרכה ת"ח מן המשפחה הלז הי' חשובים מאוד בעיני כ"ק אאמו"ר זצ"ל בעל ייטב לב)

הק' משה הלברשטאם (כארדיאב, וכתב כזה"ל, דברתי עם גדולים וצדיקים מגלילות הללו, וכולם פה אחד שאין שום מקור וחשש לשמץ פסול).
נאום פסח אברהם בר"מ זלה"ה שעהנפעלד חופ"ק קורימא.

הק' משה ווייס בלאאמו"ה צבי נ"י חופ"ק והגליל (זכאראב, ומעיד כזה"ל לפי"מ ששמעתי מאדמו"ר זקני הגאון החריף עצום מו"ה יוסף הלוי זצ"ל אשר הי' אבד"ק פה שהמה ממשפחת רם נכדי הגאון המפורסם הנשיא מו"ה שאול וואהל זצ"ל ומשאר גדולי הדור).
הק' שלום הלברשטאם בן אאמו"ר הה"צ משינאווא זצ"ל, סטראפקאב (ומעיד כשם אביו שאין ממש בקול הזה וכן שמעתי מאחי הרב הצדיק מו"ה משה זצ"ל [משינאווא] ששמע מפי קדשו של זקנינו אדמו"ר הרב הגה"ק מצאנו זצ"ל כנ"ל, והי' מקרב ומחכב בני המשפחה הנ"ל).
ישכר דוב מבעלזא (נכתב ע"י המשמב"ק).

ע"כ המכתבים שנכתבו בשנת תרמ"ז מכאן ואילך נכתבו משנת תרפ"ב והלאה.

הק' שמואל ענגיל אבד"ק ראדמישלא (מרחץ הארשפאלווא, ועוד מכתב מיום ג' שמות תרפ"ה קאשוי כזה"ל, מחמת שידעתי שכל דברי אדמו"ר הגה"ק משינאווא זצ"ל הם כדברים הנתונים מסיני לזה כאשר הסכים אדמו"ר הגה"ק הנ"ל שאין ממש בקול ערעור הנ"ל, בטח כן הכריזו בשמים).

הק' יחזקאל פאנעט בהגה"ק מהר"ם זצ"ל אבד"ק דעעש והגליל יצ"ו.

הק' ישעי' זילבערשטיין אבד"ק וואיצען.

הק' יואל טייטלבוים אבד"ק ארשיווא.

הק' מרדכי ליב ווינקלער ק"ק מאד יצ"ו.

שמעון גרינפעלד אבד"ק סעמיהאלי.

אח"כ' הה"ג מזכראב זצ"ל (המאסף מכתבי הגה"ק זצ"ל הנ"ל) והעתיק תשו' אשר כ' עד"ז לפני הרכה שנים (כהיותו עדיין ראב"ד בק' סטראפקוב), והנני להעתיק כזה "בקצירת האומר":
ע"ד אשר שאל ממני כי אחד ממכיריו דברו לו נכבדות ח' ושאל את פי כדת מה לעשות, אם יש לחוש להאי לישנא בישא או שאינו אלא קול ב"א ומאי הדבר הזה בנוגע לדין, וגם שאל מאי המקור המשפחה הלז ועוד שאלות? והנה ידי"נ באמת, כי העמק שאלה כי למי יערב לגשת הלום לברר האמת בזמן הלז אשר מלא כל הארץ בשקר וכזב, ורוב המון יאהבו דברי פתי ולצון חמדו להם, ואף אם אכזר למעכ"ת עפ"י ד"ת מה משפט הדברים, בדברי לצון א' יסתיר כל הדברים

אגרות שפירין

קמט

שלי, ואם יהי' בכחי ליתן מתג ורסן להסכיר פי דוברי שקר, אמנם למען הידידות נפשינו ואחרי כי אנכי יושב על מדין פה, ואני מכיר ויודע כל האי לישנא כישא, ומאז באתי לפה הציקתני רוח בטני, ואת נפשי אני בא להציל כי מי יודע אם לא עתיד אני לתת דין וחשבון ע"ז וכמו שאמרו חז"ל (שבת דף נ"ה ע"א) דטען מה"ד לפני הקב"ה אם לפניך גלוי לפניהם מי גלוי, והנה אהובי ידי"נ אני יליד עיר הזאת, והנה כאשר באתי לבית הספר, שמעתי כי הנערים לחשו זל"ז "כי משפחות ח' המה", ושותא דינוקא דאכזה או דאימי' כידוע [עיי' סוכה נ"ו ע"ב], וכאשר התחלתי להיות נער מבין להבחין שמעתי כי בכל שעת מריבה מי שהי' רוצה לבזות את א' ממשפחה הי' אומר לו כן, אבל כאשר הייתי בן י"ג שנים נסעתי לצוק מים בישיבת אדמו"ר הגאון ממט"ד זצ"ל (בעל חתן סופר) ושם שכחתי כל הדברים, אמנם אח"כ כאשר באתי לכייתי והייתי לאיש ומכ"ש כאשר באתי להיות לדיין חקרתי אחר הדברים מאנשים זקנים, והמה אמרו לי כי הרינון על משפחה זו הוא דבר שאינו ידוע לשום אדם אלא שקצת בנ"א אומרים שהי' איש א' במשפחה הלזו והי' ת"ח גדול וצדיק ושמו הי' ר' אברהם ז"ל אבל הוא הי' דר באם הדרך ומזה בא הרינון, וכ"ז אמר אשר בא לקרב, ושאלתי את פי המרחקים בזרוע ואף המה לא ידעו שום דבר יותר מזה, אלא שתלו עצמן באילן גדול, וכבר ידוע כי הרוצה ליחנק (עצמו) יתלה באילן גדול, והנה לפני עשר שנים נשאלתי ע"ז מן הרב הגאון מו"ה אברהם גרינבורג זצ"ל אבד"ק קעזמארק והשכתי לו בארוכה משו"ע ואחרונים הכאים אחריהם, וע"כ אין בדבר ממש רק האויבים אפקיהו לקלא.

ויש לנו ראי' ברורה ע"ז, שבעת הי' האיש הנ"ל בחיים לא ידעו כלל מזה הקול, מפני שהצי"ע מרן הקדוש הר' מנחם מרומנאוו זי"ע אשר כל העולם ידעו ומעידין שהי' בעל רה"ק גמור, והי' הרבי לכל גלילות הללו וכל החסידים שבאותו הדור הסתופפו בצלו, ואף ר' אברהם הנ"ל שעל ב"ב יצא הדיבה הלזו, הי' מגדולי מקורביו, ומדוע לא הפריש אותו, אלא אדרבא הוא בעצמו התחתן בו ובנו של ר' אברהם הי' חתן הצדיק הנ"ל, וכי מרן הק' לא ידע ולא שמע מקול הזה אשר הי' באותו הדור, ועכשיו אנחנו יודעים אוי לאותה בושא וכלימה להאמין בדברים שקרים כאלה, והנה הראשון במשפחה הלזו אשר משם התחיל הלעז הר' אברהם הנ"ל שהי' ת"ח גדול וצדיק וחסיד ומגדולי המקורכים אצל מרן הקדוש מרומנוב זי"ע נפטר בשנת תקפ"ה ועל המצבה שלו כ' שהי' איש אלקים, והצדיק מרומנוב השכים לכיתו, ושדך את בתו עבור בנו, כאשר סיפר לי זקן א' שמו ר' אליעזר אשר כן סיפר לו אביו, וחתנו של הר' אברהם הנ"ל, הי' הק' ר' זאב זצ"ל"ה בן אחיו של הק' אלקי מרן ר' יעקב יצחק זי"ע החוזה מלובלין, ואחיו של הרב ר' זאב הנ"ל הי' הצי"ע ר' יצחק אייזיק מלענטשענא זי"ע, אשר סיפר לי הרב החסיד והצדיק ר' יהושע מטאמאשעוו זצ"ל"ה, כי רבו הרב הצדיק הרב רי"מ ממאגליניץ זצ"ל"ה, אמר לו שיש להם קבלה בידם שהרבי ר' אייזיק הוא בחי' וא"ו משם הוי' ב"ה, הצדיק הדור, ופוק חזו מאן גברא רבא דקמסהיד, מחותניו של הרב ר' זאב הי' ביניהם א' שמרן הצדיק ר' נפתלי מראפשיץ זצ"ל"ה הי' השדכן לשדך להר"ז לפני בתו את נכד הצדיק ר' נטע משינאווא זצ"ל"ה (אשר נדפס ממנו סידור עפ"י עולת חמיד והקדוש הרבי ר' שמעלקא מניקסלבורג זצ"ל"ה, העיד שהרב ר' נטע הנ"ל הוא א' מן הל"ו צדיקים) וכהנה וכהנה הי' בתוך המשפחה הלזו, ולכן אהובי ידידי בני, אם יפתוך חטאים אל תלך בדרך עמהם ולא תאבה ולא תשמע לאנשים אשר ידיהם מלאו דם נפשות נקיים.

ועוד ידע מע"כ כי שמעתי מן אנשים נאמנים, אשר מרן הקדוש משינאווא עם יתר צדיקי עולם זי"ע, כבר כתבו מכתבי גלוי ליסכר פי דוברי שקר, ועד הנה לא ראיתם, אבל אפשר שעוד ימצא אצל א' מבניו של הר' המו"מ בתורה ובחסידות וכו' ובודאי הי' מצוה גדולה לפרסם הדברים, וכן יודע אני שאמר לי אאמו"ר אשר הרב הקדוש מרן רבי ר' צבי אלימלך מדינאב זצ"ל"ה, אשר אאמו"ר הי' מן המסתופפים בצלו, גער בו בניזיפה על אשר סיפר לו פ"א מן הדבה

עה

ב"ה, מונקאטש

ה'תרע"א

הגיעני העלים לתרופה^(א) בדבר אזהרות המכשולות בספירת טהרת הנשים וטבילתן אשר בזה תלוי עיקר טהרתן וקדושתן של ישראל ה' יצילנו מגודל המכשלה בעוה"ר בתוקף אריכות הגלות, ע"כ בודאי אישר חילי לאורייתא ומצוותי אשר מדפים ומפרסם ברבים בל"א. וכן עשיתי אני זה לפני איזה שנים אשר נודע לי כי נכשלים בעו"ה בפרט מאנשי הדור החדש והדפסתי בפהק"ק אז עלה בל"א אשר יוכלו לקרוא יותר מבני הדור החדש במדינתנו, אך זאת ראיתי לעוררו בענין המוך דחוק שלא לכתוב כאילו הוא רק מחומרא וחסידות כי באמת הוא מדינא וצריך לכתוב כי צריך להיות מוך דחוק שם ותניחו כל ביהשמש"ש וזו צ"ל בלשון אשכנז שיוכלו לקרוא הנשים, רק שיכתבו שאם מזיק לה תעשה שאלת חכם וכן עשינו וכתבנו בהעלה שהדפסתי, וגוף הענין א"צ הסכמה בפרט שכבר הסכים על ידו הגאון המובהק מברעזאן שליט"א^(ב), וחיים ושלום וכוח"ט וכט"ס.

צבי הירש שפירא

אשר נשמע פה על משפחה זו, ואמר לו בני פרץ, אחרי שבעל משפחה שלי אתה, ותלמידי, לכן אני מזהירך אשר לא תאבה ולא תשמע לקול הכסילים אשר יארב לדם נקי חנם. וכן אמר לי הרב הקדוש המקובל מו"ה יהושע זי"ע בעהמ"ח ס' אותות ומועדים, אשר נדפס ממנו מקצתו [עמש"ל סי' ל"ה] והוא ה"י מגדולי תלמידיו של מרן הרבי ר' צבי אלימלך ז"ל והעיד לא"א כן בשם רבו, שמאוד מאוד נופל לבו על ההוצאת שם רע, אשר הבוררים בעם הוציאו מחדש על שוכני עפר, בדבר אשר זה כמה שנים לא נשמע כלל שום שמץ דבר, וכך עתה חדשים מקרוב באו לא שערורם אבותינו ולא די בזה אלא ששמע שאותן אנשים ישתבחו ויתהללו כי ממקום קדוש יתהלכו, והוא יודע ועד, כי כל דבריהם שקר וכזב, ואין זה אלא שנאת חנם וקנאת איש מרעהו, אמנם לאשר אז בעתים הללו לא ה"י המדברים, רק אנשים בני בלי שם, לא ה"י כדאי לבא בקול תרועת מלחמה על המלשינים, ובעו"ה רבנים מאנשי חסרי לב יחשבו למצוה לדבר סרה על משפחה זו, ונקל להם לשדך עם אנשים חטאים ופושעים, מלשדך עם משפחה זו וכל זה אינו אלא מעשה בע"ד, ולכן די בזה לפני מע"כ, וגליתי טפח וכסיתי טפחיים, ודי בזה לאיש חכם כמותו להבין ולהשכיל על כל הדברים, עד הנה דברתי במר נפשי (ועיי"ש באריכות), ידינ"פ הדרוש"ת,

הק' יצחק צבי אמסעל (רב"ד דק"ק סטראפקאווי)*

(א) הסכמה ע"ס טהרת בנות ישראל, נדפס בקראקא תרע"ב, בלשון המדוברת להגמו"ה אהרן שמואל ליכטיג ז"ל מקראקא.

(ב) הוא הה"ג המפורסם בעהמ"ס שו"ת מהרש"ם, דעת תורה, גילוי דעת, משפט שלום וש"ס, בשנת תרכ"ז נחקבל לאבדק"ק פאטיק, ומשם ליאזלאוויטץ, ומשם לכוטשוטש, ומשם לברעזאן, ונפטר ט"ז שבט תרע"א בן ע"ו שנה.

(*) נואח"כ בשנת תרפ"ז לאבדק"ק זבארוב, ומח"ס חשן ואפור על חו"מ נפטר ט' שבט תרצ"ז.